

Občanská obroda. Konzervativní pohled na problémy současného světa

Vlastimil Podracký, vydalo nakladatelství Votobia roku 2003, cena 179 Kč

Recenze od Jiřího Hojera

Občanská obroda je v pořadí třetí vydanou knihou Vlastimila Podrackého, aktivního člena KANu, kterou se snaží přispět ke zlepšení poměrů v naší společnosti. Oproti předchozím titulům (například *Pozor na tunelování!*) se tentokrát pustil k samým základům společenských problémů, k obecným problémům ovlivňujícím život českého národa, státu, evropské civilizace i globálním celosvětovým problémům. Dostává se tak na pole filosofie, politikologie a sociologie a je velice dobře, že v této oblasti není protřelým praktikem. Jeho pohled na stav současného světa, příčiny problémů, jejich pojmenování a definice jednotlivých pojmů přináší podle mého názoru mnoho nového do oblasti společenských věd, což nelze říci o mnoha výtvorech mediálně uznávaných, třeba i univerzitních veličin, které se filosofii, politikologii či sociologii živí a jejichž jedinou živností je však spíše urputná politická korektnost a mlácení prázdné slámy maskované jako vědecká činnost. Vlastimil Podracký samozřejmě neobjevuje znovu Ameriku a používá uznávaná základní východiska, takže knihu lze vzhledem k jejímu členění doporučit každému i jako originální studijní materiál pro dané obory. Členění je skutečně velice logické, kapitoly na sebe navazují, od vymezení základních pojmů, přes popis stávajícího stavu společnosti až po nabízená řešení. Autor vychází spíše z konzervativního světónázoru (viz podtitul jmenované knihy znějící *Konzervativní pohled na problémy současného světa*) a tento světónázor se také skutečně prolíná celou knihou. Ta je mimo jiné také vymezením dnes tolik zamlženého a zneužitého konzervatismu zejména proti liberalismu, který si tuto kdysi slavnou nálepku přivlastňuje. Autor se sympaticky nesnaží pod jinými oblíbenou maskou objektivního vypravěče vpašovat čtenáři své názory. Naopak je nepokrytě dává najevo a své postoje porovnává s pravdivě popisovanými postoji jiných názorových proudů (liberálů, socialistů). Patrně knihu tedy nejvíce ocení lidé, jimž jsou konzervativní postoje blízké, ale důležitá může být i pro všechny ostatní, kteří by se chtěli o skutečném konzervatismu něco dozvědět. Autor tak mimo jiné rozvíjí definici konzervatismu – znamená úctu k Tradicím, úctu k Řádu a úctu k Přírozenosti ve vzájemném souznění. Takto definovaný konzervatismus samozřejmě není nijak dogmatický, naopak je ryze antidogmatický, což je mi osobně velice blízké. Znamená to samozřejmě i to, že konzervativci mohou mít částečně rozdílné pohledy na svět, včetně návrhů na řešení problémů panem Podrackým. Osobně tak souhlasím se všemi nabízenými koncepty hovořícími o bezvýhodnosti liberálního vyhraněného individualismu, autorem nazývaného

Knihy

modernita, potřebě většího souladu lidských práv a povinností, atd. Snad jen popis a navrhované řešení ekologických problémů pro mne osobně zavání tak trochu utopií, autoři však nelze upřít originalitu a přínosnost ani v této oblasti. Pokud vás tato recenze jen trochu zaujala a zajímá vás, co to vlastně je ten angažovaný konzervatismus, který by mohl zajistit občanskou obrodu, doporučuji knihu zakoupit, řečené je jen malým zlomkem dobře formulovaných myšlenek, čitelně podaných definic a faktů, které *Občanská obroda* obsahuje. Kniha je nyní k dostání také přes internetové obchody.

Daň z krve

Jiří Dienstbier, vydalo NLN, s r. o. (Nakladatelství Lidové noviny) v roce 2002, cena 199 Kč

Recenze od Františka Nonnemanna

V knize *Daň z krve* popisuje její autor Jiří Dienstbier problematiku zemí bývalé Jugoslávie, zejména se zaměřením na tzv. kosovskou krizi, problémy s Albánci v Makedonii, prezidentské volby v Jugoslávii a porážku Slobodana Miloševiče, částečně se však zabývá i situací v Chorvatsku či v Bosně.

Jiří Dienstbier byl od dubna roku 1998 zvláštním zpravodajem OSN pro lidská práva pro Bosnu a Hercegovinu, Chorvatsko a Svazovou republiku Jugoslávii. Tak dlouhý je oficiální název funkce, kterou zastával až do května roku 2001. V době tzv. kosovské krize se tak se svými spolupracovníky pohyboval po celé oblasti, jednal s představiteli obou stran, později i s vojáky OSN, různými komisaři, správci, vojáky i teroristy.

Tato kniha je vskutku vzácným počinem a cenným svědectvím. Je vzácná a ojedinelá tím, že autor zde vyvrací řadu mýtů zejména o problematice Kosova, UCK, terorismu, náletů NATO apod., nebojí se podloženě a nahlas polemizovat s oficiálními údaji a informacemi, které byly šířeny vrcholnými světovými politiky a přejímány většinou médií.

Několik příkladů pro ilustraci:

Dienstbier opakovaně poukazuje na evidentní napojení UCK na evropskou síť dealerů drog, objektivně konstatuje, že již zhruba od poloviny devadesátých let albánský ozbrojený cíleně útočili na státní orgány i na civilisty s účelem vyprovokovat odvetu jugoslávských ozbrojených složek a následně se předvádět světu v roli ukřivděných. Dokumentuje dokonce i dodnes popírané a ne plně doložené informace o tom, že některé jednotky UCK byly před vypuknutím tzv. krize přímo cvičeny agenty americké CIA. Sice už tuto informaci nedomyšlí, alespoň na stránkách své knihy, do dalších souvislostí (cílená snaha odříznout Srbsko, potažmo Rusko od Jadranu, demonstrace síly USA, výhrůžka pro jiné státy), ale přesto je to snad jediná „oficiální“ publikace, kde je toto alespoň zmínováno.

Kniha je velmi cenná svým takřka encyklopedickým zaměřením: je plná dat, čísel, fakt, citátů vrcholných politiků i činitelů regionální úrovně, dokumentuje velmi komplexně průběh autorovy mise. Ovšem *Daň z krve* není jen slovníkem, je zde i mnoho konkrétních lidských osudů, které ilustrují složitost historie i dnešní situace na Balkáně.

Abych však Jiřího Dienstbiera nepřechválil – samozřejmě je mi známa jeho politická orientace. Tu lze konečně vyčíst i z této publikace: autor zde nabízí svá vysvětlení a řešení založená na jeho vidění světa a společnosti, na jeho světónázoru. To však není nic neobvyklého, každá kniha je především obrazem svého autora. A také to nemění nic na nesmírné hodnotě obsažených informací.

Mám-li na závěr své recenze vyslovit nějaký jasný soud či jasné hodnocení, pak bude znít takto: tuto knihu si rozhodně přečtěte. Dozvíte se z ní mnohé nejen o problematice balkánských zemí a útoku na Jugoslávii, ale též budete mít šanci nahlédnout do dílny, kde se vytváří virtuální zpravodajská realita a kde špičky světové viditelné politiky v zájmu svých nejasných (či spíše veřejně nedeklarovaných) cílů lžou, překrucují fakta, vypouštějí mediální bubliny – zkrátka přetvářejí realitu tak, jak jim to právě vyhovuje. Zkrátka a dobře se jedná o velmi cenné dílo, které by ve vaší knihovně nemělo chybět.

